Ч. 152 (10.535). Львів, неділя 12. липня 1925. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов.

Конто почт. щад. 143.322.

Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.

Гол. Редактор приймає від 1—3 год. передпол.

Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·20 зл.

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна ...... 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 сот.

Слідами Наполеона та Леніна.

Слідами Наполеона та Леніна хоче йти голова італійського уряду Муссоліні. Він мріє про нову могутність держави, в яку увіллє кров своєю заліяною волею диктатури. Нововнесений проєкт перебудови суспільно-політичного організму Італії фашистівською партією звертається в першій мірі проти парляментського правління. Представники народу зібрані в одній чи двох палатах, де в боротьбі суперечних поглядів радять над законами, дратують великого організатора, що має у своїй голові готовий плян обнови держави.

Останній виборчий закон, який запевнив фашистам перевагу в парляменті, не вдоволив їх ідеольоґа. Опозиція, хоча як малочисельна, підносила свій голос протесту, як не в парляменті, то в пресі. Новий закон, наскрізь абсолютистичний, має звести в нівець такі конституційні пересуди, як свобода слова. Нова конституція має законом потвердити необмежену владу фашистів та її голови. Кожний громадянин належатиме до трьох суспільних кляс, признаних урядом: умових працьовників, рільників або торговельників - промисловців. Ці кляси творитимуть власні синдикати, синдикати вибиратимуть представників до професійних корпорацій, а щойно зпоміж цих представників громадяне вибиратимуть 270 послів до палати послів. Та це буде щойно половина парляменту; щоби фашисти могли в цьому мати більшість і забезпечити себе завчасу перед виборчими несподіванками — 270 послів ввійде туди на підставі спеціяльної виборчої ординації, себто буде фашистами. Найцікавіше в усій цій складній системі, яка має таку просту ціль, це те, що тільки такі синдикати признає влада законними, які заявлять, що не є марксівськими. Яка іронія долі! синдикати складені з ворогів соціялізму!

Вже з цього видко, наскільки ідея Муссоліні є відверненою „совєтизацією“. І сенат буде перетворений по цьому зразку; воскреснуть виборчі „курії“, деякі справді куріозні, як напр. курія політичних письменників, що на протязі 10 років заслужились для держави. А що підставою осуду буде фашистівська політика, можна уявити собі їх склад! На цьому не кінець. Парлямент та сенат не рішають про законі; тільки уряд може ставити їх проєкти, а коли парлямент раз який відкине, може прийняти його вдруге, бо... уряд не зголошує своєї димісії з приводу такої дрібниці. Уряд не є навіть відповідальним перед парляментом, який не вмішується до державної адміністрації. Незалежність суддів перестає істнувати; уряд може розігнати їх на чотири вітри, так само як припинити кожний часопис.

Характеристичним фактом цієї нової реформи є те, що Муссоліні хоче ще провести її через теперішній парлямент, складений у більшости з фашистів. Парлямент має затвердити закон що сам не має права творити законів і що його роля є ролею манекіна! Як це все пригадує з одного боку деспотичний розмах Наполеона, а з другого холодний фанатизм Леніна. Залишається лише невеличка ріжниця щодо геніяльности ідей та індивідуальности. Лихо в тому, що саме ці дві річи: індивідуальність та ідею не можна наслідувати. Дуже можливо, що реформи Муссолініого впливають безпосередно зі знайомости наскрізь своєрідних обставин сучасного італійського життя, так само як деякі реформи Наполеона або великий революційний експеримент, зроблений Леніном. А проте італійська суспільність не може не відчути деяких ідеольоґічних посвоячень в ідеях свого нового апостола з ідеями вповні їм протилежними. Небезпечно є поборювати напр. комунізм відверненою системою його партійної програми, вичеркнувши з участи у суспільнім життю робітництво, так само, як робітнича влада вичеркає умових працьовників інтелігентів.

У нинішній добі, напоєній ідеями насильства та партійного фанатизму, треба дуже скептично ставитись до реформ, які мають вилічити суспільний організм зміцненою дозою тої отрути, на яку він незжужає. „Клин — клином“ є старою мудрістю, але не завсіди розумною.

„Кулацька“ земельна реформа.

Соймова промова посла С. Маківки, виголошена дня 25. червня ц. р. підчас обговорювання закону про земельну реформу, осадництво та парцеляцію.

(Продовження.)

Статистика каже, що потреба землі скрізь однака. Коли візьмемо скількість управних ґрунтів по дільницям бувшої державної приналежности і розкладемо це на сільське населення, то згідно зі „Статистичним Річником“ з р. 1920/22 (ч. II. ст. 368), то матимемо: у Конгресівці на 7.758.000 сільського населення — 9,278.702 управних ґрунтів, левад та пасовиськ, на одну особу більш, як 1 гект.; у б. прускій дільниці на 2.000.000 сільського населення — 3,128.031, отже на голову трохи більш, як $1^1/_2$ гект., на східних землях на 3.676.000 сільського населення — 5,984.183, отже на голову трохи більш як $1^1/_2$ гект.; у Східній та Західній Галичині на 6.039.000 душ — 5.424.401 гект., отже на голову ледві 1 гект. Як бачимо, скількість землі скрізь пропорціонально однака. Але суть польські землі, що мають більше розвинений промисл і частина населення може найти працю на фабриках і у гірничім промислі. Землі українські та білоруські належать виключно до хліборобської країни. Кілька повітів Волині є малим вимком, але там найбільше карлуватих господарств. На Поліссі є 27 проц. невжитків — і тому на самостійне господарство треба там півтора раза більше землі, як в инших дільницях. Коли взяти на увагу ту малу ріжницю скількости землі, уважавши, що на голову випадає ледві 3—4 гект., скількість малоземельних, якість ґрунту, промисл кожної дільниці, твердю, що

осадництво має виключно політичну мету,

а не є господарською необхідністю.

Передаючи фільварки в руки офіцирів, а ґрунта бувшим жовнірам, постачаючи їм ще й зброю, хочете створити гостре поготівля на випадок заворушень проти теперішнього політичного устрою, а також китайський мур між українським і білоруським народом. Але впевняю вас, що вам це не вдасться. Проти осадництва як знаряддя польонізації та господарської екстермінації наш нарід не перестане боротись. Одночасно ви словлюємось за яко мога хутким та найбільше радикальним переведенням земельної реформи, основаної на самовдоволяючих селянських господарствах до висоти 15 гект. в округах, де є добра земля і до 25 гект., де є земля гірша. Потреба цієї реформи така ясна, що про неї не треба й казати. 10.420.320 гектарів землі мають малі панки. власники господарств від 40—100 гект., а разом з великими власниками 16,107.435 обшарницької землі. Ця величезна скількість землі

є в руках обшарників, а населення має ледві

10,420.320 гект. в катеґорії середнього господарства. Разом з дрібною селянською власністю все селянство має приблизно 15 міліонів гект. землі. Не диво, що малоземельних є 2,071.224 людей, а безземельних 6.012.816. Такий поділ землі, яким 15 міл. людей засуджуємо на нужду, каже, що треба вжити не піввасобів, а засобів радикальних. Чи уряд прийшов з таким законом? Ні, закон, який тут розглядаємо, можна назвати:

маєш, хлопе, закон, але земля буде наша.

(*Голос між христ.-дем.: Земля пойде!*) Так, по 4 лікті. Закон має 4 пункти: 1) земельний фонд, 2) як забирати землю на парцеляційний фонд, 3) величина новоутворених господарств, 4) кому дати ці господарства. Закон передає на користь парцеляційного фонду простори, які вже є поділені на дрібні пайки і віддані в аренду селянам на довший речинець як шість літ. Ми є прихильниками парцеляції всіх більших просторів, але рішучими противниками, коли ця парцеляція має покривдити працююче місцеве селянство. Коли йде балачка про парцеляцію незаконно поділених фільварків, то мають на увазі, головно з думкою про східні землі, покарати не обшарника, який розпарцелював фільварок без згоди дотичних земських урядів, але карати селянина, що цей фільварок купив. Тут знову грають ролю займаницько-польонізаційні заліхання, бо відомо, що земські уряди на східних землях тільки тоді

не давали своєї згоди, коли землю хотів купити місцевий селянин.

(*Пос. Васильчук: П. міністер повинен би сказати, чи справді істнує такий таємний обіжник, що заборонює Українцям набувати землю? Ви не хочете признатись!*) Та траплялось так, що „кваліфікованих“ купців, себто осадників, бракує, а обшарник потрібує гроша, тоді право можна обійти і віддати пайок в аренду на 30 літ, і взяти відразу гроші за всю вартість пайка. Закон, ідучи по лінії інтересів обшарників, хоче забрати від безземельних та малоземельних такі пайки, не звертаючи їм грошей, а обшарникові заплатити ще вдруге. Правда, що одна стаття забезпечує першенство купна для арендатора, але й не думає про те, що за цей пайок селянин буде приневолений заплатити ще раз, а як не буде мати готівки, то пайок йому відберуть. Це, інакше кажучи, значить, законно здирати з селянина шкуру.

(Продовження буде.)

Чи москвофіл може бути соціялістом?

„Культура“ проти „Волі Народа“.

Останнє число львівського марксистського журналу „Культура“ (за червень-липень) приносить статтю Н. Лазаркевича на тему „Від обєднання до угоди“. Вже сам заголовок статті вказує на те, що автор пише про внутрішньо-партійні галицькі відносини. Довше спиняється він на справі назріваючого в нас тепер обєднання українських демократичних угрупувань у одну партію. Обєднання національного табору доведе — на думку автора — у результаті до угоди. Чому авторові так здається, ми в це тепер входити не думаємо, тим більше, що програма обєднання ще невідома. Зокрема присвячує автор увагу українській радикальній партії, якій не вішує ніякої політичної будуччини. Та найцікавіше у статті є те місце, де автор торкається нового галицького москвофільства, що виросло та згуртувалося біля тижневика „Воля Народа“. „Народовольці“ вийшли з одного, спільного перед війною галицько-москвофільського табору, до якого належали Дудикевич, Лісковацький, Третяк і К-о. Нинішні „Народовольці“ стали на становищі соціялізму, заявляються за самоозначенням і т. д., але все таки своєї москвофільської ідеольоґії не покинули. Автор виступає проти них і ми вважаємо за вказане познакомити наших читачів із виводами автора. А виводи ці є тим замітні, що автор зі становища марксизму старається доказати шкідливість москвофільства та його внутрішню суперечність, коли взяти на увагу, що „Народовольці“ вважають себе теж марксистами. Дослівно пише автор таке:

Що торкається москвофільського табору, то він находиться в процесі розкладу і обєктивно не має ніяких даних та підстав для свойого розвитку. Одна частин

нього табору, частина ортодоксального, твердолобого московофільства, на чолі з Пісецьким і К-о, з наївною впертістю думає, що нічого важнішого немає в світі понад „Бог“ і „Тона“; зноз друга частина нового, лівого москвофільства старається пристосуватися до духа часу, розгорнути прапор соціялізму та підшукати для себе класову базу на селі. Одначе в цьому соціялізмові та інтернаціоналізмі лівого москвофільського крила, згрупованого біля тижневика „Воля Народа“, істнує Ахілева пята, якою являється неправильне, далеке і чуже для справжнього соціялізму й інтернаціоналізму становище в національному питанню.

Революційний марксізм ніколи не ставить національного питання во главу всіх питань, а розвязує це питання з точки погляду доцільности клясової боротьби пролетаріяту. Він підпорядковує національне питання клясовому питанню і старається розвязати його в такий спосіб, щоби скріпити інтернаціональну солідарність працюючих мас ріжних національностей та звединити їх під спільним прапором соціялізму. Інтернаціоналізм це і є національна політика пролетаріяту! А коли так, коли для пролетаріяту національне питання не є „питанням всіх питань“, але є тільки частинкою питання (Сконфісковано) коли він це національне питання розвязує з точки погляду успіху та доцільности (Сконфісковано) то ясна річ не може бути мови про піддержку всяких національних рухів та національних течій, незалежно від часу і обставин. В 40-их роках минулого століття К. Маркс обстоював національний рух Поляків та Мадярів, які на його думку були „революційними народами“, бо боролись проти абсолютизму, але враз з цим він виступав проти національного руху Чехів і Південних Славян, називаючи їх „реакційними народами“, форпостами російського абсолютизму в Европі.

В нинішних часах всякий справжній марксіст мусить піддержувати боротьбу египетських купців, египетської буржуазної інтелігенції за незалежність Египту, бо боротьба ця обєктивно є визвольною поступовою боротьбою, — вона наносить смертельний удар імперіялізмови. Але враз з цим він мусить виступати проти боротьби, яку він „робітничий уряд“ в Англії за збереження залежного становища Египту, бо боротьба ця являється реакційною боротьбою, вона і мала на меті вдержати силу імперіялізму. З цих самих причин всякий справжній марксіст мусить вважати повстання Мароканців під проводом Абдуль-ель-Кріма революційною боротьбою, хоч про нього, що вожди цього повстання не мають нічого спільного з соціялізмом; натомісць роля французьких соціял-стівугодовців відносно повстання мусить назвати скрайно реакційним явищем.

Але як далеко від такого розуміння національного питання стоїть „соціялізм“ групи „Волі Народа“! Старання цеї останньої якнайменше писати про національне питання, оминати його та втікати від нього, в своїй програмі вдоволитись тільки загальною фразою про „самоопределения“ і т. п., — це все ще ніяк не може бути ознакою великого інтернаціоналізму, а навпаки, надто лінивий інтернаціоналізм, або як хтось то влучно назвав „наплювізм“ є підкресленням націоналізму — і коли хочете — то ще й до нього великодержавного націоналізму.

Бо що старається промовчати група „Воля Народа“? Хіба це, що вона бажає стати на грунті соціялізму, але не може всеціло зірвати з москвофільством? І своїй полеміці з „Громадським Голосом“ в надзвичайно невдалий спосіб „Воля Народа“ старається доказати, що в Галичині все таки істнує „українсько-руська“ проблема, істнує два нац. питання: українське і руське, а ми як соціялісти і інтернаціоналісти є за „самоопределенням“ як гал. Українців, так і галицько-руських. Правильна така розвязка нац. проблеми зі становища соціялізму? Абсолютно ні! Перш усього, як ми бачили вгорі, пролетаріят не заінтересований піддержувати всякі національні рухи, він не може піддержувати всякі реакційні, назадницькі національні рухи. Коли можна говорити про москвофільство, як національний рух у нас в Галичині, то він хиба зводиться до невеликої скількости міщанської інтелігенції, що своєю головою сягає до минулих століть, до невеликої скількости православного духовенства та царської бюрократії на Волині. Одначе нікому в голову не впаде твердити, що цей рух є обєктивно поступовим рухом, що він може бути спільником визвольної боротьби працюючих мас! Треба здобутися раз на відвагу і відкрито заявити, що не найдеться ні на землі ні на небі ніяких доказів того, що москвофільство є якоюсь національною проблемою. Справжній дійсности відповідає тільки те, що москвофільство є виключно політичною проблемою, що як в минулім царська Росія при помочі своїх агентів Дудикевичів, Маркових і пр. так в сучасному реакційні круги як в Польщі, так і Чехословаччині (згадаймо хоч би постанови III. Зїзду Чехословацької народньої демократії, який відбувся в Берні, в справі введення російської мови на Прикарпатській Україні) — в своїх політичних змаганнях стараються з москвофільства створити якраз цей національну проблему.

Але коли ці тенденції надати москвофільству характер національної проблеми, — иншими словами — в одній українській нації витворити національні проблеми, роздмухати національну грязню, а тим самим затемнити клясову свідомість українських працюючих мас є користні і в інтересі пануючих кляс (Сконфісковано) то вони є шкідливі і небезпечні для працюючих мас.

Всякий, що стоїть на грунті справжнього соціялізму, мусить стреміти до ліквідації москвофільського питання, бо питання це є реакційне, є шкідливе з точки погляду доцільности клясової боротьби пролетаріяту (Сконфісковано)

Старання в рамки москвофільства вложити новий соціялістичний зміст — це пуста й марна робота. Політична група „Воля Народа“, що робить ці старання, що завішена між небом і землею, — між старим москвофільством і новочасним соціялізмом, — довго в такому стані завішення не зможе вдержатись. Скорше чи пізніше вона мусить вибрати дорогу або до неба або на землю, бо компроміс між москвофільством і соціялізмом є так само неможливий, як компроміс між водою і вогнем. Який шлях вибере група „Воля Народа“, для нас це питання не представляє зараз ніякої реальної вартости.

По широкому світі.

Рим протестує проти участи голови чехословацького уряду, Масарика, в святі Гуса і відкликав свого нунція з Праги.

Польща, у відповідь на німецькі мита, заборонить привозити з Німеччини технічні та електротех. машини та промислові продукти.

Франко-еспанська умова щодо спільної акції в Марокку підписана. В ній усталені пункти миру, які треба запропонувати Абд-ель-Крімові.

Бельґія, в особі свого мін-а зак. спр. Вандервельда, радить у Парижі над цілою низкою міжнародніх питань спільних з інтересами Франції.

В Італії подались до димісії міністри фінансів та усп. господарства у звязку з недавнім спадом ліри.

Українсько-чеські культурні взаємини.

(Докінчення.)

Нехтування доброго тону. — Ще концерт і Академія. — Зїзд ЦЕСУС-а. — Боротьба за „Гром. Комітет“.

На згаданім концерті трапився один „фактик“, про який слід згадати, щоби оминути таких епізодів на майбутнє. У культурнім світі панує гарний звичай, що коли на сцені виступає сама жінка, у святочних моментах, то її вручають квіти. А вже в данім випадку вийшов справжній дисонанс. Хоча гра панни Божейківної у присутних, дуже музикальних Чехів, знайшла велике признання, її не вручено нічого! На дотичну інтерпеляцію з боку проф. Шевця до одного з членів комітету прийшла відповідь, що „учасники дістануть за це харчі!“ Як бачимо, справу взяли вже дуже реалістично. І вийшло таке: п. Менцінський виступив перед панною Божейківною, і присутний на салі чеський посол Нечас вручив йому приготовану китицю цвітів. Він і не міг збагнути, що комітет для учасниці концерту нічого не приготовив. Панна Божейківна вийшла з нічим, і це присутна чеська публика дуже добре запримітила!

Ми мусимо безумовно більше уважати на себе при публичних виступах, на яких є і чужинці, а врешті — колиб ми були навіть лише самі між собою, чиж маємо зараз зрікатись загально прийнятих культурних форм?!

Дня 10. червня ц. р. в століття роковини смерти композитора Бортнянського влаштовано концерт в його честь, зложений в першій половині з його композицій. Концерт випав величаво, лиш що було замало реклями, а через це Чехів було небагато.

Розпочався він дуже цікавим викладом проф. Антоновича про Бортнянського та його життя. Тут знову виступив академічний хор (під проводом Рощахівського). Вражало тільки те, що коли хор деякі слова Воробкевича дещо перемінив, то повинен вже був безумовно змінити і ту „ліценцію“ поета „ми боротись все готові (sic!)“.

І це свято не закінчилось національним гимном, хоча воно було присвячене памяти найбільшого українського композитора. „Черчик“ не надається на закінчення цього рода свят. Час би вже раз покінчити з такими примітивами та наївностями у таких поважних моментах. А то вже занадто полишає це враження, як каже Німець — „мацання в темноті“ з боку народа таки вже дуже „свіжого“ під оглядом культурним. Своїм боком — це свято було свого рода демонстрацією проти Москалів, котрі нахабно присвоюють Бортнянського собі.

Дуже гарно і поважно випала **академія**, влаштована 18. червня ц. р. „Товариством Українців з Кубані“ в день 150-ліття **зруйновання Запорожської Січи**. Відзначались тут передовсім три знамениті реферати, а саме: голови п. Омельченка про загальне значіння зруйновання Січи, проф. Біднова про „Атакування Запоріжської Січи 1775 р.“ (слово „атакування“ взяте з джерел того часу), та п. Н. Григоріїва про „Державне значіння Запоріжської Січи“. — Академічний хор відспівав пісню про зруйнування Січи, а не бракло також і хору бандуристів та соля на бандурі (д. Теліга), очевидно і цим разом майже всі у стрепіхатих убраннях. На таке велике свято міг бодай д. Теліга інакше причепуритись.

І цим разом (поминки нашої давньої державности!) не чули ми

К. НІЧЛАВКО. 7)

„Синичка“

(Продовження.)

Грипця була ще маленькою дівчинкою, як її стрий Микола Сорока, ґімназійний терціян повдовів бездітно. По тій сумній родинній події стрий Микола перестав вести у себе домашнє господарство. На харчі перенісся до брата Василя і став щиро займатися вихованням Грипці. Під його впливом Анеля Сорока постановила віддати свою Грипцю до школи. Ось так сталося, що Грипця скінчила цілу виділову школу в Бучачі, а опісля учительську семінарію у Львові. Попри шкільну науку виховувалася Грипця в домі своїх батьків зразково! Перший зразок: сторож закону, уряд батька Грипці, мусів вплинути на те, що і у панни Грипці широко розвинулося почуття права. Отже берегла панна Грипця сторожко усього того, до чого вона „мала право“, а з другого боку рішуче боронилася, якби хтось поважився заподіяти їй щось такого, до чого „не мав права“. На очах Грипці пан вахмайстер поліції Василь Сорока не раз „вимірював право“ і так на зразку батька Грипця приучилася мати право до всього такого, що приносило користь, дохід або почесть; з другого боку ніхто не міг мати права зробити що небудь наперекір. Панна Грипця навчилася енерґійно доходити свого права, енерґійно відпирати всяку кривду, енерґійно домагатися того всього, до чого мала претенсію. По зразку мами виробився у панни Грипці талант ясно, виразно, вимовно висловлювати свої переконання. Також само від мами научилася знаменито володіти своїм голосовим апаратом, мімікою та жестикуляцією. Отже панна Грипця не лізла ніколи за словом у кишеню; не поминула ніякої нагоди висказати свою думку; не жаліла свого голосу, якщо треба було висловитися з більшим притиском; не перебирала в словах, як щось вимагало різкої характеристики; ніколи не замовкала ранійше, аж коли вже абсолютно не було що, або до кого говорити. По зразку свого стрийка Миколи виробила собі Грипця визначний апетит на чужі вишні, грушки, яблука, тощо, бо в Бучачі був такий звичай, що терціян казав ученикам приносити собі всякі овочі, а за те інформував учеників, як хто стоїть у клясовім катальозі. Посеред своїх товаришок у бучацькій школі Грипця горділа тим, що є дочкою вахмайстра поліції, за те соромилась, що її мама продає на місті крупи. Злобні товаришки підхопили це і не кликали її „Сороківна“ тільки глумливо „Синичка“, цебто від Синицьких славного на весь Бучач крупярського роду. В семінарі у Львові назвисько Сорока дуже журило панну Грипцю якось так просто по хлопськи! Коби вже Сорокович як не Сорочинська... Одначе прикладка „Синичка“ приїхала небавом за панною Грипцею і до Львова. Зразу панна Грипця відчула це як траґічне якесь фатум, згодом не тільки успокоїлася і помирилась, але і раділа цьому. Хто тут у Львові міг знати, звідки взялося те „Синичка“? І на що воно натякає? А всеж „Синичка“ далеко симпатичнійше ніж Сорока! Отже панна Ґрипця вже не протестувала проти прізвища „Синичка“, навпаки сама старалася популяризувати її. І так сталося, що багато знайомих п-ни Грипці навіть не знало, що вона Сорока — мали її за справдішню — Синичку...

Вже так воно є на світі, що у кожної дівчини є свої ідеали і п-на Синичка не була без них. Ще як ходила до бучацької школи, ідеалом її був інспектор поліції. Раз тому, що в батьківськім домі дуже багато балакали про пана інспектора. В уяві Грипці виріс інспектор на такого пана, що може все, чого тільки захоче!... А по друге тому, що просто рахуби не було всім тим дарункам, які батько Грипці передавав пані інспекторовій від усяких бучацьких купців. І чого там не було! Цукор, кава, чай, риж, миґдали, розинки, оріхи, повидла, вино, горівка, пиво — одним словом все, що є в корінних крамницях. Від инших купців приносили для пані інспекторової: полотна, хустки, матерії, сукна і т. д. Від ще инших усяку галянтерію і т. п. і т. п. Грипця досконало знала, що є в якімсь пакунку, бо батько солідно провірював всі дарунки і з кожного то надсипував, то надбирав, то надливав, то надрізував потрошки... для себе.

Одначе як панна Синичка скінчила учительську семінарію, то інспектор поліції був уже для неї за мала фіґура! Ідеалом стали алюмни. Таки найкраще бути попадею! І становище вигідне і пошана загальна і ще найкраще можна чогось доробитися та для дітей щось придбати...

— Я мабуть в чіпци родилася, — думала Синичка про себе. — Щойно здала матуру — зараз дістала добру та ще й самостійну посаду. Це раз, а подруге цей Миколько Танасько. На четвертім році теольоґії, батько богач, син одинак і до мене, здається, таки щось почуває? Но, візьмемся до нього добре! Синичка спробує своїх сил. Невжеж з такого простого хлопчиня в реверенді мав би бути для мене твердший горіх, ніж зі світських академиків та цей „львовяків“? — А у мене скільки-ж їх було! Весело жилося у Львові!... Не одно міг би розповісти Стрийський парк... Минулося... треба вже поважно думати про своє майбутнє і до справи братися серіозно... Пожди ти, Миколько Танасько! Побачиш чи я не буду Танаськова!

(Продовження буде.)

національного гимну і лиш тільки було ласки, що хор уставившись між публикою заспівав „Не пора!“, а за ним потягнули і другі.

Говорячи про академічний хор, треба безумовно висказати повне признання як його членам, так і його дирігентові п. Рощахівському за їх незвичайно солідну працю. Треба знати, що тутешня еміґрація живе майже виключно по ріжних селах поза Прагою і мусить їхати до Праги залізницею, а часто ще підводами або й більше пішки до столиці. До того — власне червень — це час кольоквій, а хто їх не поздає — тратить стипендію. Знаючи, як звичайно важко стягнути на пробу — можна так само цьому хорові як і його дирігентові лише погратулювати.

Незвичайно урочисто відбулось відкриття зїзду ЦЕСУС-а, в одній з прегарних саль громад. дому, почім зїзд перенісся на три дні до Пшібраму, де на тамошній гірничій академії є сила наших студентів. Відкрив його голова ЦЕСУС-а М. Масюкевич, людина з незвичайним політичним і організаційним хистом.

По ньому промовив ректор університету проф. Щербина, знавець світовий на полі статистичної науки. У своїй промові зазначив він, що український нарід жде на повну самостійність та свободу. Українська молодіж є тут у джерела науки, щоби потім тим зручнійше повести боротьбу за те, чого домагається український нарід. Його й вибрано почесним головою зїзду.

Потім послідував цілий ряд промов від ріжних громадянських та студентських орґанізацій своїх і чужих. До визначнійших належала промова голови українського соціольоґічного інституту М. Шаповала: „Молодіж повинна перестудіювати соціяльні проблеми і повинна старатися зорганізувати нову українську суспільність. Студентство мусить бути дисципліноване, але воно не повинно кидатись у професійне ремісництво — але дбати за цілість, а тоді стане й справді будівничим нової, модерної суспільности“. Отсе був би короткий зміст глибоко обдуманої промови п. Шаповала.

Зїзд ЦЕСУС-а, перенісшись до Пшібраму, ухвалив там цілий ряд дуже важних резолюцій зокрема що до Високих Шкіл у краю, але це вже справа його президії, які з них рішає за відповідне оголосити. Зїздові проводив у Пшібрамі дуже зручно п. Лесь Рудий а президентом управи вибрано поновно М. Масюкевича. До секретаріяту та суспільно-культурного відділу увійшли: Осип Галібей та Лесь Бойків. Економічним референтом є Петро Сайкевич. До відділу міжнародніх зносин вибрано: Василя Орелецького (знає багато мов) та Костя Григоровича. Ревізійну комісію творять: О. Бойдуник, А. Роніс, М. Пілько, а мировий суд: д-р С. Ніжанковський, П. Тенянко та Р. Зелений.

Все це люде, хоча ще молоді, але такі, що вже дали доказ робочих, щастя та організаційного хисту. ЦЕСУС лучить у собі кількадесять студентських орґанізацій з Европи і Америки; належить з другого боку до міжнародної Конфедерації студентів. — Замахи т. зв. „Доньцевців“ на розбиття тої організації і віддирання її від міжнародних зносин — не вдались і нагорода з Харкова не прийде.

Тепер наша надвелтавська Наддніпрянщина має нову забаву: боротьбу з М. Шаповалом, котрого хоче скинути з голови Українського Громадського Комітету. М. Шаповал, це людина з незвичайним орґанізаційним хистом і енерґією: він зорганізував і завдяки своїй зручности та знанням уфундував і той Комітет, і Академію господарську в Подебрадах і Інститут педагогічний ім. Драгоманова і цілий ряд инших установ, курсів і т. ин.

Тепер повторяється знов історія, яких так багато у свіжих, примітивних суспільностей: коли один зробив і зорганізував, так — анатема єсто! — Геть з ним! Люде, що власне по пару років з того Громадського Комітету жилй — тепер найзавзятійші вороги його орґанізатора. А біганини до чеської влади, а доноси, а сплітки! Якась Брюховеччина чи Кочубеївщина в новому виданні!

І з тими людьми будувати щось великого, єдиного, соборного?!

Ой! тяжко — дуже тяжко!

І справді треба — по словам М. Шаповала — нової, модерної суспільности.

На жаль — старші громадяне, хоча між Чехами живуть — нічого від них не учаться. Але щоб підучити молодших — видав власне той Український Гром. Комітет під проводом М. Шаповала знамениту книжку „Добірні Думки“ през. д-ра Масарика (470 сторін великої вісімки), котру треба поширити чим скорше і у нас в краю. Це справдішний скарб для кождого, хто хоче познакомитись з національною роботою Чехів та з провідними думками їх найпершого громадянина!

Юрій Горовенко.

ОСТАННІ ВІСТИ.

Загроза ґен. страйку рільничих робітників.

19. б. м. відбудеться загальний зїзд рільничих робітників в справі ген. страйку підчас жнив. Вже тепер робляться приготовання до цього страйку.

Японія і Совіти.

Японський уряд з огляду на бол. пропаганду в Китаї не дав дозволу на утворення в Японії рос. торговельних місій.

Зїзд російських монархістів.

Дня 10. серпня в Парижі відбудеться зїзд рос. монархістів. Має бути утворений там уряд еміґрації і ґен. штаб під проводом б. В. кн. Миколая Миколаєвича.

Знову перемога Ріфійців.

Місто Таца є сильно загрожене Ріфійцями. Вони вже здолали перервати залізницю Таца-Алжир і обсадили більшу частину тої лінії.

Чичерин уступає.

В добре поінф. кит. колах освідчають, що сов. амбасадор в Пекині Карахан скоро поверне до Москви, щоб заступити в уряді Чичерина.

НОВИНКИ.

— **Військова музика перешкаджає духовній місії.** В селі Желдці, жовківського повіта, відбувалася духовна місія, під проводом ОО. Василіян. В тім селі кватирує тепер від 27. VI. польське військо, а то 40 п. піхоти зі Львова. Місіонарі приїхали в суботу 4. VII. і цього дня о год. 7. вечір мала початися місія. Тимчасом того дня о 6. год., коли люде почали сходитися до церкви, військова музика згаданого полку стала напротив церкви і почала вигравати всякі вальси і т. и. Розуміється, що много людей, особливо молодіжи, місто до церкви, пішли слухати музики. Доперва на кількаразову інтервенцію місцевого пароха о. І. Бирки, перестали грати і місія почалась о 8. год. Військовий командант заявив о. пароховї на його просьбу, що музика не буде грати весь час місії, то є до 7. липня. Тимчасом дня 6. липня о год. 6 по полудні, коли провідник почав на церковнім цвинтарі говорити перед численною товпою народу проповідь, нагло недалеко церкви стала військова музика 40. полку і почала вигравати всякі веселі арії. Проповідник мусів кілька разів перериватм проповідь і успокоювати схвильований нарід. Було чути голоси: „Чи ми живемо між большевиками?“. Треба зазначити, що в тім полку є много жовнірів-Українців, навіть з жовківського повіта, які в торжественне свято св. Івана Хрестителя, мусіли відбувати військові вправи, бо п. командант на просьбу пароха, щоби того дня позволив жовнірам гр.-кат. обряду піти до церкви, заявив, що він не знає таких свят. Подаємо це до відома компетентних військових чинників, щоби на будуче подібні наруги не повторювалися.

— **Маґістратська „розбудова“.** Згідно з признанням кредитів на розбудову міський комітет полагоджує прохання петентів в спосіб, що йде в розріз з основними вказівками. Поминається подання петентів, які будувати бажають — не маючи даху над головою — а остатно признано аж 300.000 зл. на будову „Дом-у Технік-уф“ мимо, що дотичний розпорядок наказує брати під увагу будівлі — обчислені на малі — найвисше 3 кімнатні мешкання, щоб як найбільша частина населення могла мати помішкання. Прохання українських приватних петентів і товариства досі не полагоджені — за те вшехпольський знисл вказує на конечність кинути 300.000 зл. на Дім техніків польських, що призначений для студентів — і не дає ніякої пільги населенню в сучасній мешканевій нужді. Може би наші посли подали це до відома прем. Грабському і запитали, чи інтенцією комітету має бути розбудова міста — чи викидання грошй на будівлі, що з акцією розбудови нічого спільного не мають.

— **На увагу скупиндолгам.** Перед кількома днями знайшла льондонська поліція в Гайд-Парку якусь омлілу старушку. Приведена до памяти зізнала, що від трьох днів не їла нічого ні не пила. Поліція почала доходження і довідалась багато веселих річей. Показалося, що старушка мала прекрасну віллю, а в ній по всіляких скриньках, столах, шафах, сінниках і т. п. панчохах величезну скількість грошей та дорогоцінностей.

— **Химерна доля.** „Neues W. Journal“ доносить з Будапешту: В одній з тамтешніх дешевих готелів живе б. міністер шляхів в українсько-гетьманськім уряді — інж. Борис Бутенко. Після провалу гетьманату він побував якийсь час у Колчака, а звідтіля переїхав у Болгарію. Кілька місяців пізнійше перейшов на Угорщину і тут довгий час дуже бідував. Вкінці знайшов роботу як шлюсар у варстаті в Будапешті і від тоді почуває себе вдоволеним з життя і з долі.

— **Шукай вітра в полі.** В варшавській дирекції залізниць викрито „деякі неточности“. Іменно двох урядників обкрадало від пару літ залізничу касу. Вкрадена сума дійшла щойно до 40 тисяч зол., а вже їх злапали на злодійстві. Урядників видалено зі служби і булиб вони дісталися за крати, як би... не втікли. Маючи вільну карту їзди залізницею, можна легко висмикнутись сліпій богині справедливости. Тепер нам ясно, чому раз-у-раз дорожіє залізниця!...

— **Хто злодій?** Віденський суд розглядав недавно цікаву справу. Графиня Штюрк передала свого часу касетку з родинними клейнодами в переховання примадонні від опери п. Вайдт. При відборі клейнодів назад, закинула графиня співачці, що ця забрала їй одну дорогоцінну перлу. Справа пішла перед суд і співачку звільнили від закиду крадіжі. Звільнення було умотивоване тим, що як хтось передає свої річі другому „на слово“, то мусить їх і на слово приймати назад.

— **Пожежа Театру.** Муза Мельпомена не має цього року щастя. Докучають їй усякі ухвали міських рад, почавши від Львова, замикають її святині, почавши від фольксопери в Відні. Крім цього, то тут то там пожежа нищить навіть самі будинки. Ось перед кількома днями згорів в Штокгольмі „Svenska Theatre“ побудований в 1875 р. На щастя пожар вибух над ранком, коли в будинку не було нікого. Пожарна сторожа не могла вратувати його, бо легкозапальна обстанова театру відразу спалахнула вогнем. Театр горів цілий день і щойно вечером удалось погасити... згарище.

— **80-літний танцер.** Цими днями відбувся в Зальцбурґу конкурс танцю, на який приїхав між иншими і 80-літній п. Маєр, властитель готелю, в вільних хвилях артист-танцер. Конкурс відбувся і п. Маєр дістав „тільки“ другу нагороду, з чого був страшенно невдоволений. Цікавим старушком заінтересувались лікарі і ствердили, що п. Маєр це феномен природи, який не сивіє, не має морщин і не відчуває, принисних у тому віці болів у колінах і крижах.

— **Промоція.** В середу 9. липня відбулася промоція п. Петра-Антона Сосенка з Дуліб бобрецького повіту на доктора прав.

— **Дирекція театру і. Когутяка** повідомляє, що з днем 4. липня ввійшли в склад театральної дружини нові сили, а то: артисти М. Бенцаль, як режисер, п-ні Бенцалева, п. Блавацький, п-ні Соколовська і п-ні Якимова. Дирекція театру заанґажувала львівських артистів, щоби піднести мистецький уровень театру та поставити його на відповідній висоті.

Дописи.

Війниця, Дубенський пов. (*Селяни будують Народний Дім*). На другий день наших Зелених Свят в селі Війниці, Дубенського повіту, люде наші мали ще й своє радісне просвітянське свято: посвячували розпочату будівлю Народнього Дому. Дивуватися треба, як при сьогорічній біді, при неврожаєві, при невиносимих податкових тягарах — взялися люде до будівлі цього огнища культури. Зачали з маленького, а жертвенністю, працею, самопосвятою вже здвигнули майже половину будівлі. Прекрасний план двоповерхового дому: в нижньому поверсі читальня, кооператива, кімнатка для кравчині, що має дівчат учити шити, ще помешкання для керовника аматорського й співочого гуртка, а на другому поверсі велика саля буде для вистав, для зібрань. „Тяжко нам, але не кидаємо праці. Коли буде ближче до кінця, то й байдужим соромно стане і вони пристануть“ — кажуть місцеві просвітяне. По грошикові, по золотому збиралося, складалося, збіжжа зносили просвітяне на будову тої своєї хати. Тепер задумують навіть цегольню громадську заложити. Славні, чесні люди. Нехай це буде добрим прикладом, добрим початком на Дубенщині. Щира подяка й сусідним селам, що теж жертвували на цей Народний Дім.

Нехай же стане той дім домом науки, домом просвіти, домом доброї й розумної розваги.

Посол Серг. Козицький.

З судової салі.

Процес Коригабера і тов. — за обманство і вимушування.

Зізнання обв. Микитина.

Микитин складає свої зізнання по українськи. На запит провідника трибуналу, чому не зізнає по польськи як це робив у часі слідства, заявляє, що хоч і вважає себе інтернаціоналістом і не кладе ваги на мову, то найлекше зізнавати йому по українській, бо це його рідна мова.

На питання, чи почувається до вини, Микитин відповідає, що ні. Фальшивих зізнань не складав, Панчишина і Фідика теж тенденційно не обтяжував, листів до президента Гавла буцімто від імени Української Військової Революційної Організації не писав. Всі його зізнання були правдиві. Далі росказує Микитин свою біографію. Він є сином сільських кулаків, яких доля загнала до міста. Бувший кулак його батько є тепер функціонарем Ставропігії та має становище рівнорядне зі становищем робітника. Тут стенографи заявляють, що не можуть записувати зізнань, бо не розуміють добре української мови. Обор. Д-р Ґрек ставить внесок, щоби стенографів скріпити ще такими силами, які знають добре українську мову. Трибунал удається на нараду в справі того внеску. По нараді провідник трибуналу проголошує рішення трибуналу. На його основі провідник буде перекладати кожне речення обвинуваченого на польську мову.

Починаються дальші зізнання. Та переклад іде дуже важко і пиняво при допомозі оборони. Остаточно на прохання трибуналу згодився Микитин складати зізнання по польськи.

Будучи сином бідних родичів, міських кушнарів Микитин не зазнав ніколи такої долі. „Моє життя — каже він — це одна сумна трагедія, якої наслідком є те, що засідаю тепер на лаві обвинувачених. Родичі не могли нічого мені дати, та й я не міг від них за багато вимагати. Вони не могли мені дати того, чого потребує істота людини XX [illegible]. Я почував себе дуже щасливим, [illegible] на шкільній лаві та пізнати той найбільший

здобуток культури, як я є писання і друковання творчість людини. Пізнавши письмо і друк я кинувся на них, щоби проникнути всі ті здобутки культури, які містили в собі книжки. Покінчивши народню школу, я ходив до 4-ої академічної гімназії, яку й покінчив у 1923 р. з добрим поступом. Уродився я в 1903 р. Будучи в 8-ній класі, я заінтересувався комуністичними гаслами. Перша книжка комуністичного змісту попала мені в руки випадково. Була це „Комуністична Азбука". Далі читав і інші твори, а також вийнятки із Маркса та Енгельса.

В тому місці обвинувачений прерває свої зізнання несвідомим ничєпанням та перестанкою. По кільканьохвилевій перерві та відсвіженню зізнає далі:

Перечитавши дєкілька комуністичних брошур та бібули, я рішив пошукати звязку з місцевими комуністами. Стефан Паньчишин був моїм товаришем і я почав з ним балачки про те. Він мене ввів до „Союзу комуністичної молоді Західної України". Скоро Паньчишина усунули з того товариства, бо не виконував належно своїх обовязків. У льокальному комітеті того Союзу я не був більше двох місяців, бо цілий льокальний комітет розвязано. У 1923 р., по матурі ставши самостійним, я дістав завізвання від Паньчишина, щоби явитися у товаристві „Рома" при кухні Оссолінських. Там познайомив його Паньчишин із Яворським, відомим із процесу проти Брехера. Яворський зробив мене партійним техніком. Я мав кольпортувати та поширювати комуністичну бібулу. Таку бібулу з нагоди німецької революції він передав і Шільоскамові, якого арештували разом із бібулою. Шільоскама арештовано 12 лютого 1924 р. Поліція впала на мій слід. Я мусів ховатися, бо мені грозило арештування, я покинув Львів і написав до дому листа про те, що їду на Горішний Шлеськ. Та це було написано для поліції для змилення, бо на Шлеську я не був, а перебув три тижні в одному селі у війта, що був батьком знайомого комуніста. Мене візвала партія до Львова. Я вернувся. Мене скомунікували з комуністом Попельцом, який займався перевоженням через польський кордон загрожених комуністів. І мене мав він перевести до СРСР., де я мав ходити до партійної школи. Одначе це не було так легко, бо я не мав ніякого особистого документу. Опинився я в дуже важкому положенню. Загрожував мені у Львові арешт і ховаючися не було з чого жити. Нераз ночував я під голим небом, а деколи, то в башті напроти волоської церкви. Тоді я перестудився і те ще більше ускладнило моє положення.

Ще в 1923 р. познайомився я в читальні ім. Качковського при вул. Жовківській з Кароліною Штейн, служницею. Ми зблизилися до себе і сприятелювалися. Я заінтересувався її долею та почав її вчити української мови, бо вона знала тільки по німецьки. Було то в часі мого розконспіровання. Штейнівна якось довідалася про мою біду і пожертвувала мені поміч. Просила мене, щоби я виїхав до її родини. Спочатку я не хотів їхати, бо боявся, щоби приятельські зносини з нею не перемінилися в инші, більші та інтимніші від приятельських. Та остаточно притиснений бідою я згодився і виїхав до Брониславівки, золочівського повіту. Там я пробув три і пів місяця. Дня 14. червня 1924 приїхав я до Львова, а Кароліна Штейнівна була тоді вже моєю нареченою. Вона вступила на службу до п. Корнгабера і там я її часто відвідував. Біля мене була страшна біда. Не було де ночувати і чим кормитися. Мене зловила раз поліція у парку Кілінського та заарештувала, бо я не мав документів. Мені вдалося викрутитися. Я звернувся до комуністичної партії за допомогою. Та вони мені її відмовили та сказали, що „одиниця може згинути без ніякої шкоди для загалу". „Партію особиста біда нічого не обходить, а удержання дадуть мені тоді, як буду сидіти в тюрмі".

Супроти такої заяви комуністів, я почув до них страшний жаль. Вони мене розчарували, і я прийшов до пересвідчення, що комуністична партія стає аристократичною, дійшовши до влади. Їй не залежить на тому, щоби зрівнати всіх та дати усім людські права та змогу поліпшити своє життя, а залежить їм виключно на тому, щоби посісти владу. Я попав у внутрішню суперечність і в суперечність із життям. Внутрішнє розчарування в ідеалі, недостача засобів до життя, крайна нужда і недуга — все це зродило в мені гадку перервати узол тих мук та постаратися про можливість легально і свобідно жити. Чув я, що політичний злочинець може направити собі репутацію та оминути кари тоді, якщо сам зголоситься до влади та виявить жаль і покається.

Остаточно я рішився звернутися до поліції та не знав напевно до кого. Чув я, що ті всі справи веде комісар Кайдан та не знав я, як до нього добитися. Звертався я до поліцая при Янівській вулиці, щоби мене туди завів, та він не мав часу. А була це ніч біля 12 год. Тоді инший поліцай з Клепарівської вулиці завів мене на поліційну інспекцію. Тут я переночував, бо комісара Кайдана вже не було. В 7 годині рано мене відставили до бюра політичної поліції при вул. Міцкевича 12., але ком. Кайдана ще не було. До його приходу я поводився щиком спокійно, але коли довідався, що він вже є, тоді мені пригадалися всі ті поголоски про побої Кайдана, яких він допускався на політичних вязнях і це мене зденервувало. Коли ж мене до нього закликали, а ком. Кайдан позамикав кімнату і наказав, щоби до нього нікого не пускали навіть Бога, то я страшенно перестрашився і дістав дрощі. Мені принесли склянку води. Йому я заявив, що був комуністом, за яким шукала поліція. Потім запитався, чи буду вільний від вини і кари. Тоді комісар Кайдан запитав мене, чи можу щонебудь розказати про комуністів. Я подав два комуністичні назвиська, але не пригадую собі тепер які. Ком. Кайдан дав мені папір та казав написати про все, що знаю і визначив мені „пляцку" в костелі св. Анни. На „пляцку" ком. Кайдан прийшов і там я подав йому знов кілька назвиськ. Опісля бачився я з комісаром Кайданом кілька разів, але він мені не довіряв. Може в половині серпня я довідався, що Ст. Паньчишин і Фідик мають приїхати до Львова і що буде якась робота. Написав я тоді до Кайдана, що знаю про істнування комуністичної організації, але коли я до нього особисто явився, то він не хотів нічого про те чути і сказав, що я уживаю „лише фразеольогії та демагогії", а навіть загрожував, що мене за те арештує. Кілька разів ще я старався з ним порозумітися та передати йому політичні відомости, але він оминав сходин зі мною. Коло 2. вересня дістав я листовне візвання від ком. Кайдана, щоби явитися до цукорні Борбик при Городецькій вулиці. З огляду на те, що не було публичне місце, я не прийшов. Потім написав мені листа, щоби я був пів сьомої години рано у Львові. Стрінувся я з ком. Кайданом при вул. Городецькій і звідси ми удалися на вул. Красіцьких. Там у брамі сказав я йому, що підготовляється замах, але Кайдан це зігнорував, а натомість казав мені, щоби я довідався щось про комуністичну молодь та день тої молоді, що мав відбутися дня 7. вересня. Звідси пішов я на вул. Руську і тут стрінув Ст. Паньчишина, що переходив попід помешкання Мариняка. Приглядаючися до його рухів, я завважав, що він йде до камениці. А вже передтим я чув, що з Варшави він приїде без зброї, а дістане її щойно тут. Супроти цього я додумувався, що він йде до Мариняка по зброю. А в Мариняка переховав зброю Паньчишина (два револьвери) його батько. Звідси я пішов до дому родичів при вулиці Стоїлецькій 2.

Далі обвинувачений просить, щоби зізнання перервати, бо він є такий змучений, що далі говорити не може та не може зібрати гадок. Провідник трибуналу зарядже перерву та після неї Микитин теж не може зізнавати і розправу переривають цілковито до слідуючого дня.

На допомогу „Голодному Селу".

Вп. Жертводавців, які зложили на допомогу „Голодному селу" в місяці червні 1925 в золотих:

Ч. 27. червень 1925. р.

о. Савин Дубак Теребовля 15, Павліна Гарматій, Могильниця 5, Теодор Адамюк, Теребовля 2, збірка з громади Адамівка, Хоростець і Хоробрів 30, Комітет голодному селу в Кутах, збірка з Кут 50, Комітет голодному Селу в Яворові, Т-во Задаткове в Яворові 80, Братство Гірної церкви 15, Антульський Юрій 1, Дмитро Бурко 4, Олекса Британ 1, Евгенія Богенська 1, Онуфрій Власійчук 1, Володимир Вишницький 4, Іван Гуцуляк 3, Амалія Гладилович 1, Павлина Гладиловичева 1, о. Залітач Олекса 5, Зофія Залітачівна 5, Андрій Кесля 5, Наталія Кулинич 1, Володимир Ковбич 5, Іван Кузьо 2, Остап Логінський 5, Іван Магдій 2, Андрій Маренін 3, Ольга Мусянович 1, Марія Негребецька 5, Антін Нуд 2, Омелян Назаревич 10, Микола Осідач 10, Остап Пололюх 50, Юрій Питлик 2, Іван Пікар 1, Павло Пендаткевич 1, Ольга Пшймова 1, Степан Подолюк 2, Степан Радейко 1, Іван Рудко 4, Володимир Слєвич 10, д-р Ілія Седмаха 4, Олександра Станичова 5·60, д-р Іван Станько 4, Олена Тороньська 1, д-р Михайло Фільц 8, Марія Фітова 3, Роман Харамбура 1, Семен Харамбура 2, Ольга Цепінська 1, Юліан Цісик 1, Ілія Шинірук 5, о. Теофіль Чайківський 2·50, д-р Микола Чайківський 10, Данило Ширба 1, Стах Щирба 1, о. Яремко Іван 7, Евген Яворовський 5, Іван Чмола 5, Елеонора Залеска 50, Остап Прокопович 50, вулична збірка 24/5 85·85 разом 345·95, уряд парох. в Тиявій: збірка в церкві в Тиявій і Терешина 26, Всеволод Бжалук, Березів 5, через Адміністрацію „Діла" о. Іван Токар, Підгайці 20, о. Юлій Бернат збірка в церкві Вербів 11·38, Українська Акад. Громада в Брно 100 кч. 15 зол., о. Стефан Кобзур, Ясінка масева 5, о. дек. Григорій Гірняк, Винники з акафисту і церкві у Винниках 45, від себе 5. По день 2. червня зібрано виключно 13,385·85 дол. 330.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане редакція не відповідає.

Ширіть наш часопис!

ОПОВІСТКИ.

Український хор Д. Котка:
у неділю 12.VII. м. Немирів.
у вівторок 14.VII. м. Угнів.
у середу 15.VII. м. Угнів. 2150 17-?
у четвер 16.VII. м. Белз.
у пятницю 17.VII. м. Белз.
у суботу 18.VII. м. Камінка струм.
у неділю 19.VII. м. Радехів.

Український Театр під дир. І. Когутяка.
Сколє. — Саля магістрату.
Неділя 12.VII. „Барон Кіммель".
Четвер 16.VII. „Вій".
Пятниця 17.VII. „Блакитний лис".
Субота 18.VII. „Скрітка Хася".
Синевідсько вижне. — Саля „Просвіти".
Понеділок 13.VII. „Чесна Зузанна".
Вівторок 14.VII. „Барон Кіммель".
Середа 15.VII. „Маруся Богуславка".
51 1—3

Виділ Руслана (товариства для підмоги бідних учеників державних гімназій у Львові) повідомляє, що Вп. Пан професор Теофіль Мриц предложив 8. II. 1925 учительському зборові філії державної гімназії рахунки зі збірок на Червоний Хрест. Рахунки провірили три члени учительського збору і найшли готівку 451 золотих і 36 штук срібних і ніклевих монет. Учительський збір ухвалив передати ту квоту товариству Руслан. — За Виділ: **Полек** містоголова, **Мельник** скарбник. 1-1

Дрібні оголошення.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Відозва.

Товариство „Українська Бурса" в Тернополі після 11-літної реквізиції одержало від мая ц. р. назад будинок до свого орудування і задумує з початком шкільного року знов отворити бурсу для шкільної молоді.

Та раніше треба відреставрувати будинок, перевести адаптації і справити інвентар, котрий у цілости пропав.

На те все треба найменше 5000 зол. Нема ані ніякого фонду, ані ніякої надії на відшкодування за реквізицію.

Тому звертаємось до всіх тих, що їм лежить на серцю добро нашої шкільної молоді, а особливо до бувших питомців бурси з горячим зазивом прийти в поміч Виділові.

Датки просимо слати на адресу: Повітове Товариство Кредитове в Тернополі.

За Виділ:
о. Вол. Громницький, голова. **Вас. Хиrовський**, секретар.
45 1—1

Подяка.

Виділ читальні „Просвіти" в Іванівці пов. Скалат складає укліпну подяку своїм односельчанам в Америці за зложені ними 100 долярів на відбудову дому читальні. В першій мірі дякуємо пп. Домні і Дмитрові Костишин, що не жалували часу і труду і занялися збіркою. Також дякуємо п. Марії Скубовій за ініціятиву. Дальше дякуємо за жертви в долярах: Дмитрови Костишин 10, Петрови Шпак 10, Теофільови Лис 10, Василеви Заяць 10, Марії Скубовій 10, Іванови Гузьо 10, Михайлови Папинюк 6, Миколі Заяць 5, Миколі Окаринському 5, Григорієви Городницькому 5, Іванові Ума 5, Миколі Городницькому 5, Теодорови Пундя 5, Александрови Антонів 3, Петрови Мандзюк 2, Антонови Хома 2 — разом 104 долярів, 4 доляри видано на пересилку, до рук виплачено нам 100 дол. За сей дар кличемо всім разом і кождому з окрема: велике Спасибіг. — За Виділ: Іван Блятник, секретар — Володимир Вияровський, голова. 50 1—1

За редакцію відповідає О. Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.